

thes förbi han hwad som här til således kan vara afhändt/ oachtat at therå laga Fasta more gifvit/ så wijda sijtwål uhrminnes Häfd therå
icke kommen är/ läggias til sijn rätta Bohilstade och Slattehemman
igen/ vthan någon Lösen eller Förordning/ emaddan ingen hade bordt
vara sij obetänkt och dristigh emot Lagh och Kongl. Förordningar/
tilhandla eller slagga under sijg thet som osz och Chronan tillkommer.
Och churuwål mij hade hafft foog til at ställa en deel aff Våre Dom-
hafwande för Ögonen thet the hafwa emot Ordningar och laga Stad-
gar/ meddelat Fasta på sijke Ågor/ och ther igenom gifvit tilfalle til
sådane Irringar/ så willie wij sijtwål allen ist för themne gången haf-
wa them åthwarnade och här med alswarligent befatte/ at the här effter
sådane begidte Upbud/ vidh sijke Contracter och Förlikningar för-
läste/ protesterandes ther emot på våre mägnar/ effter som Wij här
med och alle sådane Upbud och Fasta förklare för olaglige och aff intet
märde. Skole och Våre förordnade Landghöfdingar i Lähnen sijte-
ligen här öfwer hålla Hand och noga tilsee at icke väggt sådant här
effter förelöper/ och dher så skedde/ weeta effter Embes plcht/ alswarli-
gen at rätta och boota/ tilhållandes alle Wederborande til hörsamheet
och lydno emot Stadgar och Våre Påbudh; Särdeles Wole Vå-
re och Chronones Foungdar hafwa at försvara ther något sådant här
effter försumas/ och the icke thet/ effter all möhelighet vthspahna/för-
hindra och gifwa richtigt tilkianna/ lagligen wijdare fullföllandes
then bråkligte til wålförtant Straff. Här alla som wederbore hafwa
sig hörsmägen at effterrätta. Til yttermera wifso hafwe Wij thetta
med egen Hand underskriftit och Vårt Kongl. Secret bekräfta lä-
tit. Datum vthi Vårt FältLäger Runneberga den 21. Julij 1677.

C A R O L U S.

Locus
Sigilli.

Kongl. May:
Nådige

54.

53

RESOLUTION Och Förklaring/

Öfwer samptlige Allmogens Besvår/gifwen
på Riksdagen i Halmstadh den 20. Fe-
bruarii 1678.

Stockholm/ tryckt hoos Niclas Wantijff/ Kongl. Booktr.

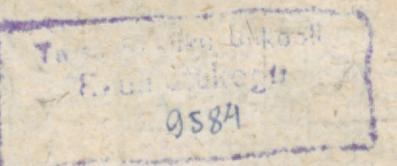
Kongl. May.

Nådige Resolution och Förflaring uppå the
allmenne Besvär och Klage-Puncter / som thes trogne
Undersätnare off Rijksens Allmoge vthi Sverige och Finland
hville til thenne sammanstresne och igenom Gudz Nåde / väl efverständ-
ne Rijksdag hafwa församblade warit / Kongl. May. i genem thes
vhilstade Fullmächtige / hafwa i Underdåningheit insinuera
och föredraga latit/ gifwen på Halmstad Slott then 20
Februarij Åhr 1678.

Kongl. May. hafwer med Nåde intagit/ thes
trogne Undersätnares off Allmogen i gemeen under-
dåningst andragne Besvards Puncter. Och såsom
the för thet första i Underdåningheit anhålla / at Kongl. May.
Nådigst behagade förmå Ridderkapet och Adelen / att i these
Krigztijder til Kongl. May. och Kronan uplata Landlogz Giär-
den / Byggnings- Hielpen samt Bostapz och Skinsfårdz Pen-
ningar / såsom och affstä medh then halftarten off Kröningz och
Krigzhelsperne / som the för thetta i Kraft off Privilegierna plåga
tagasemoot thet som til Kongl. May. och Kronan vthlägges / er-
bindandes sigh att i Fredztijder åther igen) giärna willia sin Skyl-
dighet jäm bwälmoott Husbänderne fullgöra; Altså och emedan
Kongl. May. uppå sidste Rijksdagen Åhr 1675 vthi thes Re-
solution gifwen Allmogen öfver theras Allmänne Besvär/ them
negsampt grundeligen och omständeligen hafwer förfåndigat / hu-
ruledes Ridderkapet och Adelen oswanbemålte Vthlager ast sine
(o) ij Bönder

24. A

Bönder/ emoot Cession aff Tullfriheten/ deels för store Penninge
Summor, deels i Anseende til långlige och märkelige Kongl. Majestet och Kronan bewijste Tienster hafwa Lagtgen erhållit; Ty
kan Kongl. May. en sådan Allmogens Åslundan / thes trogne
Understättare aff Ridderkapet och Adelen / välfångne Egendom
at ansäcka/ så mycket mindre billiga; Som the medh så många
och ögonstijlige Proof altid hafwa bewijst sin underdålige Redebogenheit at grippa Kongl. May. under Armarne medh alt thet
som vthi theras Förmögenheit hafwer warit.

II.

Allmogens underdålige Åmoklande / at så betala Bygg-
ninghlepen medh Nije Marc Silfvermynt/ ochicke betungas
medh thes Förwandling vthi i 8 Lash Wedh/ then the förmehna i
Begynnelsen hafwa warit bewilliat i Penningar aff 9 Marc
SilfverMynt; Wil Kongl. May. till thes Kongl. Kammers-
Collegium nädigst hafwa remitterat att låta ther om ransaka/ och
sedan ther vthinnan stadga / thet som Kongl. May. Tiens sampt
Ridderkapet och Adelens Privilegier kan vara enligt/ såsom och
Allmogen sielf till drägeliget.

III.

Anbelangande theras Anhållande / et i thetta Åhr besrijas
för the 6 Øre och 12 Dränge Dagzwärckerne hoos sine Husbö-
der / eller åth minstone/ at så them betala medh 8 Øre på ett Øre/
och 4 Øre på Ett Dränge Dagzwärcke/ så frampt the i thetta / som
i het framledne åhret/ skulle annodas om Wacht eller Arbete widh
Skänkerne. Såsom Dagzwärckerne höra Ridderkapet och A-
delelen egenteligen til / så hafmer Allmogen ingen Fogh sådant at
begåra/ efter som Arbete och Wachthald widh Skänkerne vthi
Öfredelige Tijder Allmogen aff Alder hafwer warit wahne thes
för vthan at förrätta.

IV.

För thet Fierde besvåre Allmogen sigh och öfwer Skin-
ningz/ Ingvarteringz och Underhaldz Friheten åth Soldater
och

och Ryttare/ sampt öfwer Wäldsamme Wärnningar/ underdåligst
anhållandes/ thet Kongl. May. "wille them nädigst bestydda och
hägna för frij Sklinzing och Gästning/ Ingvarteringar/ Gärder/
til Officerarne, sampt wäldsamme Wärnningar / och at the inå si-
ne nödige Sochne-Handvwärcksmän oplazade få behålla/ sa npt
Nämde männe en Drång ninta frij för Rotering. Hwad frij
Sklinzing widkommer/ lärer Kongl. May. "thes trogne Under-
stättare aff Allmogen ther före här efter besrija / vndanlagandes
vthi the Fall / som Rijzdagz Beslutet 1649 vthryteligen för-
måler/ efter som hwad härl til ther emoot är föreluppet/ emoot
Kongl. May. "Betiskap och Tillåtelse igenom Rijzzens öfredelt-
ge och besvärlige Tilstånd är stedt och intjrat; Men Soldater-
nas och Rytternas Underhald och frij Ingvarteringar eller åth-
nintne Gärder aff Allmogen / såsom the i forre Tijder icke hafwa
warit så orwahulige / och thesse Åhren vthi en sådan stoer och hand-
gräpeligh Rijzzens Fahra oumgångelige/ så formodar Kongl.
May. "at Allmogen sådant Krijgzhölcs nödige Underhald toli-
gen drager/ til thes något annat drägeligare Förslagh theit at vp-
pehålla kan finnas; Kongl. May. "wil dock en sådan Förordning
både widh Ingvarteringarne och Durctogen låta satia/ Så at
all Wäld / Undersleff och Egentwilligkeit/ som Allmogen emoot
Kongl. May. "Nädige Willie och Betiskap kan för thetra varo
tilsogati medh godh Fogh och Lämpa skal kunna afflyras och häm-
mas. Kongl. May. wil och jämwäl om sielfva Wärningar-
nes sådana Förordningar och alstvarlige Förbudh/ til Wederhöran-
den låta vthgå/ at Allmogen jämwäl ther vthinnan för all Öfwer-
wäld skal hägnas och beskyddas; Når och Allmogens nödige
Handvwärcksmän hafwa wunnit Buurstap i Städerna/ må the
saaklost och eqwalde hoos Allmogen arbeta/ Men Nämde män-
nerne som sin Löön vthur Håradz-Kistan richtigt belomm/ kun-
na i thesse Krijgzhölder och Trångmähl uppå Manshiehp inaen
södre Frijheet än andra Kongl. May. " trogne Understättare aff All-
mogen præsidera eller formoda.

V.

Bellaga och at Håradz. Höfdingz; dömmen blifwa hortför
arenderade, ansökandes i Underdänigheet / at Håradz. Höfdingz;
dömmen intet må någon tildeles som annan Tienst hafwer / är
alt för vng heller medh flere Håradz. Höfdingz; dömmen beswå-
rat än han kan sielf förvalta; Uppå thet Håradz. Höfdingarne
altidh kunne vara widh handen på the Ställen Lagh och Rätt
skippas bör. Säsom Kongl. May. aff särdeles Orsaker / widh
förefallande Tilsällen kan en heller annan nädigst medh ofwanbe-
målte Håradz. Höfdingz; Råntor hafwa benådat / som för sin
Tienst skall eller flere Håradar intet så sielf Tingz. Rätten kan
Behrsönligen bijwista / så är altidh Kongl. May. Nädige Willie
at the som sådana Råntor bekomma / stickelige och wålsörfarne
Substituter eller Lagläsare vthi sine Ställen förordna / som widh
Dombstolerne Lagh och Rätt skeppa kunnen / ther om för längst
Kongl. May. Hoff. Rätter åro beordrade at hafwa grann Upsi-
sicht / at inga vthan Eedsworne / och aff Hoff. Rätterne för dugelige
erlände Lagläsare må widh sådana Tienster brukas.

VI.

The Misbruk som Allmogen slagar förfwes medh Hå-
radz Sigillen som vthi hwars och eens Händer / vthan åthfildnat
skola lemnade blifwa / förmärcker Kongl. May. medh så mycket
södste Misagh som Kongl. May. vthi dhes Resolution, gifwen
Allmogen vthfwer theras allmenne Besvår på Rijzdaggen Åhr
1672. sådana Misbruk alswäligen hafwer förbudit / wahr-
nandes här medh ånyo / så Håradz. Höfdingarne som sielfwa
Nämnden / at the här efter sådana Kongl. May. them gifne Re-
solutioner icke vthi Förgåtenheit ställa / ther medh och Landzhöfding-
gen skal grann Upsiht hafwa / at ther emoot intet förfwes.

VII.

Supplicera och at then Ordning / som Frelse. Fougderne för-
ötre widh Uthstrifningarna / i het the sättia Frelse i Rote medh
Stattebönderna / må blifvarattat / så at Statte- och Frelsebö-
nerna

derna här efter vthi särdeles Rotar må stålte blifwa. Huru
Statte- och Frelsebönderne skole stå i Rota när the intet föreena
sigh medh sina Husbönder / står klart vthi 1655. åhrs Rijzdagz
Besluit och then sidste Puncten / Nembligen / at the skola stå medh
andre Cronans Stattebönder liksa vthi Uthstrifningz Roten /
(wålsörfärdandes liksa vthi Talet) autingen Roten tå blifwer full
aff Statte Frelsebönder / eller och syllas medh Frelse / når Frelsemann-
nen intet hafwer så många Statte Frelsebönder at Roten blifwer
full / allenast Stattebonden ther igenom intet förnär steer / ther
Kongl. May. Uthstrifningz Commissarie skola håra Åhuga
före.

VIII.

Anhälle och at ingen Frelses Betiente som Hemman brukai
Bönder som bruka Sätterien eller Ladugårdar / Torpare eller
Förswars Karlar in eller vthom Råå och Röör / må sigh Uthstrif-
ningen undandraga; Hwilla aff Ridderkapez och Adelens Bö-
nder och Torpare / skola stå vthi Rota / kan sees vthaff Rijzdagz Bo-
slutet / ther widh Landzhöfdingen skal them handhafwa.

IX.

Allmogens underdänige Anhållande / at förskonas för then
Fördubbling som widh Båtmanshålltet fördras / kan Kongl.
May. widh thetta Rijzzens Tilstånd / så mycket mindre bewillia/
som thet nog samt är belant / hwad Affsaknat för thenne Tiden
widh thes Kongl. Ammiralitet finnes uppå Båtsfolck / och hwad
fahra Allmogen så wäl som andra Rijzzens Ständer i thetta
år hafwa at förvänta aff Fiendens så dierstwelen i Öster-
Sön och widh Sidkanten altidh anmalkande Skepps-Flätta / om
ingen Anstalt göres om nödigt Mootvårn / medh Skepps Uth-
rustning.

X.

Hwad theras Ansökning anbelangar / at när then legde
Soldaten hafwer gatt igenom General Munstring / Bonden tå
för wiidare Answar må blifwa otiltalt / så hafwer Kongl. May. sigh

sigh ther öfwer så ofta förklarat/ särdeles vthi thes Nädige Resolusioner, gifne Allmogen öfwer theras Allineenne Besvär åhr 1664 sampt 1672 och 1675/ hvar efter the sigh hörsamlingen haft vänt rätta.

XI.

Besvärre sigh och Allmogen öfwer Myntez Stågrande / anhållandes om en wijs Förordning medh Myntet / särdeles at Riksdahlerne må til 19 $\frac{1}{2}$ March reduceras, och at Kopparmynt må så wichtigt slåas som thet stedde Åhr 1664 och thet i mindre Plåtar å 6 eller 3 Mark Kopper Mynt/ sampt ymnigare smält Silfwer Mynt/ at ther medh förekomma thet oljdeliga äcker/ som medh Myntez Stågrande vthaff allehanda Konstgrees förfwas. Säsom thenne Öreda vthi Myntet Kongl. Mayst. så wäl som alle Rikzens Ständer så misshageligh som stadeligh pröfwas. Så wil Kongl. Mayst. Nädigt ther om medh thet första een sådan Förordning göra/ at Allmogen förmödlig jämhwäl ther vthinnan skal sitt Nöye finna. Kongl. Mayst. förblifwer thes trogne Undersättere aff Rikzens Allmogen i thet öfrige medh Kongl. Ynnest och Nade wäl benågen. Actum ut supra.

C A R O L U S.

Locus
Sigilli.

Hans Kongl. Maj:s
Vår Aldrandigste Konungz och Herres
Öpne

PLACAT
Og
Förordning/

Angående Handhafwandet aff Stora
Stöd Zulls Wäsendet/ och dhes Anhöriges
giordet Halmstad den 28. Februarij

Anno 1672.

Stockholm/

Tryct hos Niclas Wantijff/ Kongl. Booktrycfiare

54

55